Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

De sacramento poenitentiae - Cod. Ettenheim-Münster 375

[S.l.], 1658

Disputatio prima

urn:nbn:de:bsz:31-133198

Visual Library

DISPVTATIONES THEOLOGICÆ DE SACRAMENTO PÆNITENTIÆ, ORDINIS, EXTREMÆ VNCTIONIS ET MATRIMONII.

16 58.

Inc. 5 Novembris

Agit de his D. Thomas 3. p.te a qu. 99. usq. ad finem etsi morte Eventus opus suum non perfecerit illum nos ducem sequemur, initio facto a Pnia quæ duplicem rationem sortitur, virtutis scilicet, et Sacramenti, de utraque ordine disputabimus. 5 Novembris 1658

DISPVTATIO PRIMA DE NATVRA ET OBIECTO FORMALI VIRTVTIS PŒNITENTIÆ.

Per pœnitentiam illigunt DD. Pres et Illi illam virtutem, qua peccator per detestationem, dolorem, et pœnas peccata sua retractat, quæ detestatio, cum possit procedere ex motivo cujuscunque virtutis, inde fit ut pnia generalis vocabulo illigatur, quæcunque virtus prout detestatur, sibi oppositum. Verum quia hæc acceptio pnia ex nimis communis et vulgaris, aliam insuper et quidem speciale virtutem pnia assignant Thomistæ, de cujus natura et obiecto formali in præsenti agemus.

J. E. Maillot 27

De Virt. Nobili Tract. 3. §. 4. Virtutis Poenitentiae.

SECTIO PRIMA.

An Poenitentia sit proprie dicta Virtus.

Virtus in com̄i definitur ab Aristotele: dispositio perfecti ad optimum, h.e. ut explicavi alibi, habitus operativus recte disponens ad bene operandum; quo ita [illegible] fuerit in quo opere [illegible] dicitur virtus intellectualis [illegible] modo ut prudentia, [illegible] [illegible] [illegible] h.e. honesta et laudabilis [illegible] virtus [illegible], et dicitur [illegible] virtus, quae vero [illegible] habitum [illegible] [illegible] ex actibus [illegible] hoc loco [illegible] de habitibus [illegible] actibus [illegible] disputationes. [illegible] contritio

Dico [illegible] Poenitentia e[illegible] [illegible] dicta virtus. Ita [illegible] [illegible] cum D. Thoma contra Cajetanum docentem [illegible] non esse virtutem simpliciter [illegible] [illegible]. Conclusio [illegible] quia ille habitus est proprie dicta virtus, qui disponit ad [illegible] honestos, et in [illegible] moris laudabiles, atqui talis [illegible] [illegible] [illegible] Major [illegible] ex definitione virtutis. [illegible] [illegible] [illegible] dolere de illo [illegible] [illegible] et velle [illegible] satisfacere [illegible] [illegible] honesti, [illegible] laudabiles, atque ad illos disponit habitus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] meritorii [illegible] supernaturalis [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] imperantur [illegible] [illegible] honesti et laudabiles

[illegible] 1. Verecundia [illegible] Arist. [illegible] Ethic. c. [illegible] non est virtus, quia supponit [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible], atqui [illegible] [illegible] supponit [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] virtus. [illegible] D. Thomas [illegible] [illegible] verecundia supponit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Sed [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] virtutis, et [illegible]

Dnd et obto Fiat 3u. urtis Poenitia.

et tn' supponeret essatr pctm fcsens, qn' n' ē abste contra pbe vtutis, supponere pctm fcsens.

Rndet 2. P. Vasquez ideo verecundia n' ēē vtute qa dt p obto fuga infamiæ ex affectu æstimationis et honoris ppij qd motivū aliqlo abstrahit, aliqlo vo m. impellit ad pctm. Sed neq' hæc rāo placet, qa honor ppius et bona fama st obta honeste amabilia, sed minus quā sanitas aut conservatio vitæ qn' pt ppr illa tanqm motiva verecundia excludi a nōe vtutis. Nec refert qd amor honoris ppij pōit qdoq' ēē inordinatus et impellere ad pctm, nā m. amor abstinēa, orationis eleemosynæ et quunq' alius excepto actu charitatis pt ēē nimius, et impellere ad orandū aut jejunandū cū detrimento sanitatis et contra phibitionem nec tn' inde sequt habitū orāois abstinēa aut mrdia n' ēē vtute. Cujus rāo a priori ē qa impulsus ad pctm tali casu n' orit ex motivo, s. nimio affectu ad illud, s. alijs circumstaijs extrinsecis.

Rndent alij 3. Ideo verecundia seu pudore n' ēē vtute qa n' ē efficax detestāo mali moralis, s. tm' inefficax. Neq' hi placent 1. qa falsū supponunt, sin. pm efficaciter detestari pctm ex motivo inferni qa pctm ē cāa inferni, cur n' potero m. illud efficaciter detestari ex motivo infamiæ cū pctm sit cāa infamiæ. 2. qa n' soli actus efficaces st honesti et laudabiles in gre moris ver m. inefficaces, lt ab his solis nequeat lōo dici abste bonus et virtuosus.

Rndent alij 4. Ideo verecundiam n' ēē vtute qa motivū illius detrnat solummodo ad vitanda actione mala externa q' ē cāa infamiæ, n' ite ad vitanda volitione mala efficace interna. Neq' hi placent. 1. qa eo ipso qd vtus aliqua phibet actione mala externa, phibet m. s. volitione efficace illius interna, put pt in oī lege phibente actione aliqua externam. 2. qa pariter possemus

D[e] V[irtu]te et o[per]e Frat[ri]s 316. Poenitia.

Disp: 1. Sect: 1.

An Poenitia sit proprie dicta Virtus.

Licere aliis virtutes n[on] exhibere volitiones efficaces internas s[e]d t[antu]m externas, v[erbi] g[ratia] justitiam n[on] exhibere volitio[n]e[m] efficacem occidendi s[e]d t[antu]m positione externae q[uae] [illegible] diste[?] [illegible] reipub. [illegible]; neq[ue] abstinentiam exhibere volitione interna inebriandi, s[e]d t[antu]m externa [illegible] hac sola e immediate [illegible] sanitati [illegible].

Respondent alii [illegible] ideo verecundiam n[on] e[ss]e virtutem [illegible] q[uia] n[on] inducit ad vitandum [illegible] occultum, s[e]d t[antu]m q[uo]d e[st] publicum, et cum periculo illud de[te]gendi [illegible] aut saltem [illegible] ad[iunctum] affectu conditionato; [illegible] debet[?] [illegible] defendi. Neq[ue] h[oc] [illegible] q[uia] n[on] e[st] de ratione motivi [illegible] extendere se [illegible] vitanda [illegible] ad o[mn]es [illegible] et q[uod] in illis [illegible] vitatio multa [illegible] et [illegible] neq[ue] motivum inferni neq[ue] motivum [illegible] virtutis [illegible] ex [illegible] charitate [illegible] honestum, q[uod] [illegible] motivum sufficit ad vitandum [illegible] in o[mn]i casu [illegible] [illegible] a priori e[st], q[uia] n[on] solum e[st] honestum et [illegible] [illegible] vitare [illegible] simul, [illegible] aliqualiter [illegible] Licet q[uo]q[ue] [illegible] verecundia n[on] sufficeret ad vitandum [illegible] occulta [illegible] q[uod] sufficeret ad vitanda [illegible] et [illegible] retrahendum. Neq[ue] obstat q[uod] cum motivo verecundiae [illegible] conjungi affectus conditionatus malus [illegible] cum illo [illegible] [illegible] [illegible] conjungi [illegible] cum motivo inferni, et aliis [illegible] virtutibus [illegible] conjungi illos affectus conditionati mali, [illegible] [illegible] n[on] [illegible].

Respondent denique recentiores, ideo verecundiam n[on] e[ss]e virtutem [illegible] q[uia] n[on] fugit malitiam actionis turpis, s[e]d [illegible] [illegible] [illegible] consequenter [illegible] [illegible] [illegible] affectum, [illegible] curare [illegible] [illegible] in [illegible] famam. Confirmant [illegible] et erubescens n[on] dolet q[uod] [illegible] [illegible] in famam. Neq[ue] [illegible] fugit malitiam [illegible] motivum verecundiae [illegible] q[uo]d malum [illegible] [illegible] [illegible] affectum conditionatum malum magis q[ua]m motivum inferni, [illegible]

P. Nad. ob. fiat 317 ultis Poenitia.

alterius alicujus virtutis. 2. quia secluso affectu condemnato malo quod non necessario sibi annectit fuga infamiae tamen est honestum nolle peccare ne incurrat infamia quae honestum est, nolle se inebriare ne laedat sanitas. 3. quia non est ut monui num. praecedenti de ratione virtutis excludere peccatum sibi oppositum in omni occasione, sufficit quod in aliquo unica ex quo m. pertinet ad Confessionem.

Relictis igitur hisce et pluribus aliorum solutionibus Ad argum. m. 2. propositum, dicendo ant. Verecundia non est virtus si sumatur pro passione partis inferioris quae non est formaliter libera concedo. Cum n. virtus dicatur esse actus virtutis proprie et formaliter liberi si sumatur pro actu virtutis quo quis ad evitandam infamiam vult omittere actionem malam ex qua talis infamia consequitur nego: ut sic n. sumpta tamen est honesta quae est honestum nolle se inebriare ne noceat sanitati.

SECTIO SECUNDA.

Reliquae Objectiones Solvuntur.

Obj. 2. virtus dicitur hic obiectum bonum, atque praeterea non dicitur obiectum bonum, sed malum. Ille peccatum, ergo non est virtus. Ad 1. dicendo majorem. virtus dicitur hic obiectum bonum quo ad actus praecedentes, concedo, quo ad actus fugae et detestationis nego. Sicuti n. recta ratio dictat bonum esse amandum ita m. dictat malum esse fugiendum et sicut malus est actus quo est pro obiecto malum ponendum ita est bonus quo est pro obiecto malum fugiendum. Ad 2. negando minorem: eo ipso n. quod praeterea odio dicitur peccatum virtualiter amat carentiam illius quae sine dubio bona est omnis namque actus fugae est virtualiter actus amoris et vicissim cum lumine naturae notum sit inter extrema contradictorie opposita accessum ad unum esse recessum ab altero. Stabile quod praeterea praeter carentiam peccati quae tamen est obiectum illius materiale habet insuper aliud formale, idque honestissimum ut patebit ex dictis.

Reliquae Obiectiones solvuntur

Actus et obiecti virtutis Poenitentiae 318

Obj: 3. Virtus debet esse per se expetibilis, atqui poenitentia non est per se expetibilis, supponit enim [illegible] et [illegible] nullo modo [illegible] per se honeste expetibile, ergo poenitentia non est virtus. Resp. distinguo majorem [illegible] per se expetibilis [illegible] per se, sed [illegible] tive [illegible] honestate sua intrinseca, et independenter ab aliis motivis extrinsecis, concedo; [illegible] et independenter ab omni suppositione, nego. [illegible] non est virtus [illegible] supponit materiam [illegible] expetibilem.

Urgebis: [illegible]

[illegible]

Obj: 4. De ratione virtutis est operari delectabiliter [illegible] dolore, tristitia [illegible] Resp. negando majorem, [illegible] delectatio [illegible]

Ad 1. Nad. in obiectio facta 319. artis Pa-nitiae.

in operando, hanc a. n' esse de ratione virtutis, quia in virtutibus infusis, quae habitus n' dant facile posse, s. tm simpliciter posse l. intelligitur res aliqua grata appetitui sensitivo aut rationali s. neque hanc esse de ratione virtutis quia in justitia punitiva aut compassione l. misericordia, quae n' operantur cum delectatione s. dolore et tristitia de malo proximi. Ergo posse de ratione virtutis ut sic, operari recte, sive secundum regulam recte rationis. Obj. 5. Omnis virtus virtutis est practica et tendit in obiectum possibile atque praeterita tendit in obiectum impossibile (tendit n. in peccatum praeteritum volendo illud n' praecessisse) ergo non est virtus. Respondeo dicendo majorem: omnis virtus virtutis est practica, quo ad actus absolutos et efficaces, concedo, quo ad conditionatos et inefficaces nego. Licet ergo praeterita n' sit practica quo ad actus inefficaces, quibus tendit in peccatum praeteritum, desiderando illud si possibile esset n' praecessisse, est tamen practica quo ad actus efficaces, quibus tendit in peccatum, n' ut simpliciter praeteritum, s. quod habitualiter praeseverans, volendo efficaciter per exhibitionem debitae satisfactionis aut retractationis illud destruere, quod actus quod dubio tendunt in obiectum possibile.

Obj. 6. Virtus juxta Aristotelem est dispositio perfecti ad optimum, h. e. ut explicat D. Thomas, habitus proficiens et disponens subiectum rationale ad eliciendam optimam operationem atque tristitia et dolor de peccato commisso, sicuti et detestatio illius n' sit optima hujus operatio ergo praeterita n' est virtus. Respondeo dicendo majorem: virtus est dispositio subiecti rationalis ad optimam operationem in omni genere nego (sic n. sola claritas essentiae in suo genere concedo. talis a. est praeterita, cujus actus in suo genere sunt optimi.

SECTIO TERTIA.

Aliqua Dubia Soluta

Priusquam ad explanandum obiectum formale virtutis praeterita transeamus. Quaeres 1. In quo actu proprie consistat virtus praeterita. Respondeo Philosophi consistere in dolore animi, quoque affligit ob admissum

D Naa et obto
fcali virtutis
Poeni 320.
lis

pctm cu odio et det estaoe illius, tum de pterito tu
etiam de futuro. Colligit id aperte ex Trident.
sess. 14. c. 4. ubi contrioe in coi docet eo animi dolore
et detestaoe de pcto commisso cu pposito n' peccandi
de cetero. Ex quo seqt pnia tria includere, do
lore scilt de pcto pterito, odiu illius, et ppositu
n' peccandi de cetero. Quamvis a. tres isti affectus
possint convenire in unico actu saepe tn m. dividunt
in duos aut plures dnctos. Caeter. dupl. pt contin
gere ille dolor seu displicea de pcto pterito, sine
ulla vitali anxietate, qua raoe m. beati displicent si
bi de pctis olim comissis, l. cu in quietudine et anxi
etate animi, cujusmodi dolor in beatos raoe stat in quo
degunt naalr cadere n' pt. Primi gra dolor n' ppte
pnia, qa nec hr raoe pana in se, neq illa imperat
Qui regrit ad dennaoe pnia sic vo posterior.

Quaeres 2. An pnia consistat in solo dolore de
pcto pterito, an vo m. in odio illius et vlte n' peccandi
in futuru. Rcontistere in oibus tribus Rao e qa beati
licet gravissime oderint sua pcta pterita, n' dnz tn pa
nitere l. agere pnia, qa n' sc capaces doloris illius
afflictivi, et qa ex vitalis odii n' detrnant ad infligen
das sibi aliquas panas, a qbus pupta dicta dennat
pnia, qo ille dolor spectat essentialr ad pnia, e contra
vo licet multi valde angant et tristent de pctis
commissis, qa tn n' hnt adjuncta pcti detestaoe et vita
nova pposita n' dnz paniteri, qo pter dolore regrit
insup ad pnia odiu seu detestao pcti pteriti et
vltas emendandi in futuru. Illud solummodo adverte
odiu seu detestaoe pcti dici a qbusda (et merito)
pnia radicale, dolore vo pnia foale, qa scilt ex
odio pcti nascit dolor de illo, et illud odiu imperat
susceptione panar in satisfactione pcti pteriti.

Quaeres 3. Vtrum ois dolor sive odiu pcti
sit m. foalr amor alicujus boni oppositi, puta carea

carea pcti gratia l. amicitia Dei, aut alicujus alterius boni quo pctm privat. Hujus dubij solutio pendet a qstione gratia resoluta in Phlia. An sit ce odium sit formaliter amor boni oppositi. Respondeo breviter negative. Ratio e qa amor et odium sunt actus formaliter dicti, quo sicuti ad amandum formaliter non e necessarium formaliter odisse carea illius (alias omnis amor esset m. formaliter odium qd e contra oes) ita neq ad odio habenda formaliter erit necessarium formaliter amare carea illius s. tm virtualiter. Cujus ulterior ratio a priori e, qa sufficit vlti proponi aliqd ut bonum nihil cogitando de carea illius ut mala, et ideo pt dari amor, qnullo modo sit formaliter odium, ita m. pt eidem vlti proponi aliqd ut malum, nihil cogitando de carea illius ut bona, ac eo m. poterit dari odium qd non sit formaliter amor. Ex quo consequenter: Infero pone aliqdo primum actum pnia esse purum odium pcti sine ullo amore alicujus alterius obti tanqm boni, qa pctm q seipsum et independenter ab oi bono quo privat e aliqd hni malum et dissonum, sicuti error ~~e malum~~ seipso e malum positivum illius, qo pt ut tale odio hri sine ullo amore boni oppositi. Pt ita aliqdo primus actus pnia esse amor alicujus boni, s. illi pctm primo proponat non ut malum in se, s. qut privat gratia l. alia aliquo bono, ex cujus amore vltas posterius nam detinet ad illud odio habendum. Dixi: sine amore alicujus alterius obti qa pctm cum sit assens qa non apprehendit malum nisi respective ad aliqua proponat h. e. l. malum mihi l. Deo. l. proximo semper supponit pro nam amore alicujus proponat h. e. l. mei l. Dei l. proximi &c.

Objicies, cum Suarez. In illo non pt dari purus dissensus, qn non sit m. formaliter assensus, hoc in vlte poterit dari odium qd non sit pt formaliter amor. Consequentia videtur bona, ans pbr. Motivum dissentiendi e falsitas, sicuti motivum assentiendi e veritas, atq illa falsitate illius non negat s. affirmat, qo. Ad argtm negando ans. Ad ejus pbare nego assumptum,

D. Sua et obiectio fiali 52 nitis Bonitia.

Reliq. dubia soluta.

D. Nat. et obto
frali Virtuti
Poenitiae.

Ratio est quia veritas et falsitas [illegible]
a. haec non urgent non est in objectis, sicuti est bonitas, bona-
bilitas, sed est denominatio extrinseca desumpta ab [illegible]
conformi vel difformi suo objecto, [illegible]
[illegible] saltem [illegible] suis [illegible]. Quod si roges [illegible]
motivum [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible]. [illegible]
vel me ad tale [illegible] sufficiat [illegible] [illegible]
videas seu [illegible] [illegible] [illegible]
ex [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] hanc [illegible] negatione [illegible] [illegible]
affirmare.

Obj. 2. Sed judicium negativum [illegible]
negatione identitatis inter praedicatum et subjectum, [illegible] illa
identitatem non negat vel affirmat, [illegible]
[illegible]. Major [illegible] qua sola videtur [illegible] difficultas,
[illegible] judicium affirmativum [illegible] identitatem [illegible]
[illegible] cum subjecto, [illegible] negativum negatione identitatis
inter praedicatum et subjectum [illegible] ad [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] negando [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] incomplexa [illegible] [illegible]
[illegible] identitatem inter praedicatum et subjectum, [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et simplex [illegible]
illa simplicitate [illegible] [illegible]. Ratio [illegible]
[illegible] judicium affirmativum [illegible]
[illegible] sufficere [illegible]
[illegible] assignare [illegible]
[illegible] judicium disjunctivum [illegible]
[illegible] judicium conjunctivum [illegible]
[illegible] modum [illegible]
[illegible] maior [illegible]
[illegible] judicium [illegible] sufficere [illegible]
[illegible] inter praedicatum et subjectum [illegible] judicium
affirmativum, sicuti [illegible]

[illegible]

Quaeres 2. Quomodo differat Sacram Poenitentiam a virtute Poenitentiae. R. differre sicut inclusum et includens, quod scilicet Sacram Poenitentiam includit essentialiter actum Poenitentiae, puta attritionem vel contritionem, et vicissim.

SECTIO QUARTA.

An Poenitentia sit Virtus Specialis.

Cum peccatum possit odio dicti ob varias rationes formales, neque ulla sit virtus quae ex proprio suo motivo possit detestari vitium sibi oppositum, quaestio est inter Theologos an Poenitentia sit virtus specialis distincta ab omnibus aliis virtutibus, an vero aggregatum omnium virtutum, quae detestantur vitium sibi oppositum, itaque quaecunque detestatio peccati sive illa procedat ex motivo charitatis sive temperantiae sive religionis possit proprie dici actus Poenitentiae. Circa quam quaestionem

Dico Poenitentia est virtus specialis et distincta ab omnibus aliis virtutibus. Ita communiter Theologi contra Altissiodorensem et quosdam ex antiquis. Probatur: quia virtutes distinguuntur penes obiecta formalia, atque Poenitentia ut infra videbimus habet obiectum formale distinctum ab omnibus aliis virtutibus, ergo. Conf. Theologi et Patres per Poenitentiam intelligunt illam virtutem quae detestatur peccata ob motivum omnibus peccatis commune, ergo intelligunt virtutem aliquam specialem, alias nemo posset vere poenitere, nisi vel eliceret actum contritionis vel habere plures actus distinctos, quibus diversa peccata ex diversis motivis virtutum in particulari detestaretur. Dicitur a. vera Poenitentia excludere omne peccatum quod est extra exemplum.

Obj. 1. Obiectum Poenitentiae quo ad actus fugae est omne malum morale seu peccatum, atque nullum est peccatum quod non sit oppositum vel charitati, vel religioni, vel mundiciae, vel alicui alteri virtuti, adeoque ad illam pertinens, ergo Poenitentia non est virtus specialis. R. ad obiectum dicendo majorem: est omne malum morale seu peccatum sub ratione formali speciali de qua infra agimus concedo, sub ratione formali communi aliis virtutibus, nego, sicut et ex quo

An Poenitia sit virtus Specialis.

D Naa et obto frati urtis Poenitia. 529. Rao a priori e, qa lt pnia odio hat pctm oppositu spei aut charitti aut mrdiae, nt in illo odit sub ea rao foali, sub qua odit spes aut charitas aut mrdia, s. sub alia speali et sibi ppia.

Obj. 2. In quolibet pcto qd detestat pnia duo reperiunt aversio a Deo, et conversio ad creaa phibita atq illa aversio cu sit qd oppositu amicitia Dei detestat charitas, conversio vo ad creaa phibita detestant singula vtutes in pticlari q phibent amore talium creaar, go pnia n e vtus speali. Rad argtm dnqdo minore: aversio detestat charitas, conversio a. relig vtutes sub ea rao foali sub qua detestat pnia, nego: sub alia, concedo, s. nego ctqm.

Obj. 3. Odium pcti pcedit ab eode habitu vtutis a quo pcedit amor boni oppositi (ejusdem vtutis e, amare bonu et sl m. odisse malu oppositu) atq amare bona opposita pctis n spectat ad habitu aliqua vtutis speale dnctu ab habitibus religionis, mrdiae temperaa et aliar vtutu in pticlari, go neq odisse pctm oppositu, go pnia n e vtus speali dncta ab aliis vtutibus. Rad argtm negdo minore, sicuti n. dat motivu speale et dnctu a motivis aliar vtutu sub quo pnia detestat pctm ut patebit ex dicendis, ita m. dat motivu speale sub quo eade pnia amat bonu illi oppositu, h. e ca rae pcti.

Obj. 4. Contritio et attrio st actus pnia atq contrio spectat ad charitate, attrio vo ad alias vtutes pticlares ex quar motivis pcedit detestao pcti go pnia n e vtus speali. Rad argtm dnqdo majori: Contritio et attrio qdo hac n pcedit ex motivo pnia st actus pnia foalr, nego, eminenter aut saltem aequivalenter (in qntm ide aut m. plus Estant, qd Estaret pnia) concedo, s. nego ctqm. Dixi: Attrio qdo

D. Naa et obto frali 325. uctis Poenitiæ.

Attritio qdo n' procedit ex motivo pnia qa sicuti attritio pt procedere ex motivo spei si nimirum oderint pcta qa merent infernum l. purgatorium q' me impediunt a visione beatifica, aut motivo religionis l. obedientiæ, ita m. procedere pt ex motivo pnia, cujus qa jam sæpius mentio incidit oportet illud investigare

SECTIO QVINTA.

Quorundam Sntiæ circa obtum Foale Pniæ rejiciuntur.

Dico 1. Obtm seu motivum foale pniæ n' e contrarietas l. diffoitas cum naa raoli reperta in quolibet pcto. E' contra quosdam antiquiores, quos refert Suarez hic disp. 2. sec. 4. Pbri qa lt possit sit habitus vtutis q detestes pctm Qlio e contrarium bono morali ut sic, sive Qut e difforme naa raoli n' descendendo ad ulla contrarietate seu diffoitate specifica et pticulare, sicuti possit e habitus q versetur circa bonum morale ut sic n' descendendo ad ulla bonitate in spee s. inscindendo a bonitate temperatæ justitiæ vel ille tn n' pt dici vtus pniæ qd. Ans Pbri. P pnia Qut sumitur a Prib. et Nlis n' solum illigit illa vtus q' vult n' ee pctm, ver' m. illa q' vult pacem et reconciliatione cum Deo, idq' ob speale honestatem q' e intrinseca reconciliatione, ideoq' imperat satisfactione p offensa pterita, qo diffoitas cum naa raoli ut sic n' e obtm foale pniæ hæc n. nil dicit de tali pace et reconciliatione. Pbri 2. qa motivum pniæ saltem quo ad actus immarios e speale respectivum ad Deum (vult n. pœnitens uti immediate intra nuavi hrc pace cum Deo et illi reconciliari) atq illud motivum grale diffoitatis cum naa raoli n' ht speale relatione ad Deum.

Confatur. N' oportet multiplicare habitus sive naales sive supnaales sine gravi et urgenti causa atq nulla rao urget ad ponendum speale habitum q detestes pctm ex motivo diffoitatis cum naa raoli. Cap

Quorundam sntiæ circa obtum frale Poenitiæ reijciunt.

D. Naa et obto frali unitis 326. Poenitiæ.

petit n. p. pnia aliud motivum longe magis cõe et usitatum ergo. Nec refert qd hõo justus possit aliqto detestari pctm ex tali motivo qn ut monui alibi n. p. qbuscunq actibus supnaalibus mxe vo raris et extraordinarijs ponendi sit habitus infusi in hõe justo. l. tm. p. ordinarijs in alijs vo recurrendum e ad auxilium Dei extricum alias innumeri habitus supnaales infusi ponendi essent in quolibet hõe justo.

Objicies Attrio concepta de pctis ex motivo difficultatis cum naa raoli sufficit ad justificaõe intra Sacrm pnia, qo illud motivum e respectivum Dei nec ideo exclusi ab obto foali pnia. Sequela pbz. nulla attrio ut bnda infra sufficit ad justificaõe intra Sacrm pnia nisi sit aliquomodo respectiva Dei, qo si illa attrio sufficit motivum ipsius nõ erro e respectivum Dei. Rx ad argtm dicto esqn. e respectivum Dei remote et indirecte concedo, pxe et directe p. ut requirit ad motivum pnia, nego.

Dico 2. Obtm foale pnia n. e honestas q. relucet in punioe seu castigaõe pcti ita ut pnia sit species justitiæ vindicativæ. Pbz. q. ex ercere actu justitia punitiva spectat ad superiorem atq neq. pœnitens, neq. ullus alius pt ee superior suis pcti, qo pbz. q. pt qs punire pcta sive in se sive in alio et tn. n. dolere de illis qo dolor de pctis q. e actus jnarius pnia n. e actus justitiæ punitivæ.

Objicies Velle punire in seipso pctm e actus honestus, qo spectat ad aliqua vtute, atq n. alia qm pnia qo motivum pnia e honestas q. relucet in castigaõe seu punioe ppij pcti. Rx negdo minore: vel n. spectat ad vtute q. amat bonum compensandi, deq. in sect. sequti, l. ad aliqua alia a pnia dicta p. ut pt ex sda pbaõe conclusionis.

Dico 3. Obtm foale

Quorundam sententiae circa obiectum formale Poenitentiae reijciuntur. 9

Nam est obiectum formale 327. Poenitentiae reijciuntur

Dico 3. Obiectum formale poenitentiae non est reddere Deo cultum et honorem per peccatum ablatum, sicut ut poenitentia sit actus religionis. Est contra Cajetanum. Ver. probatur 1. quia poenitentia habet essentialem connexionem cum praeteritione peccati, atque hanc non habet religio. Haec non praecise intendit reddere reverentiam Deo debitam, quia praeteritio peccati habet se omnino per accidens. Ergo. Probatur 2. quia religio intendit reddere cultum Deo debitum propter supremam et infinitam ejus excellentiam, poenitentia vero vult eundem cultum propter reconciliationem Dei, sive haec reconciliatio consistat in carentia injuriae, sive praecise in bono pacis, de quo paulo post, ergo poenitentia non est species religionis.

Objicies Quolibet peccato l. auferat, l. saltem negat cultum Deo debitum (suppono non ex alibi dictis, quodlibet peccatum habere malitiam irreligionis) ergo poenitentia quae detestatur peccatum detestatur non malitiam irreligionis, adeoque spectat ad religionem. Respondeo ergo primum consequens: detestatur malitiam irreligionis ex motivo religionis, nego ex alio speciali, sibi proprio concedo, sine quo ultimum consequens.

Dico 4. Motivum formale poenitentiae non est reparare jus divinum, quod habet Deus ut suprema regula nostrarum actionum per modum exemplaris, adhoc ut illi conformemur, quod jus violamus cum illum offendimus, tunc non ipsum illi mores regulae difformamur. Est contra Franciscum Amicum. Probatur quia illud jus primum exemplabilitatis ut loquitur Amicus nil est aliud quam actus divini intellectus quo ipse judicat hoc illud posse bene aut male fieri, atque actus mali non ideo sunt tales quia opponuntur illi dictamini divini intellectus (huic non opponitur sola haeresis sive actus intellectus quo quis judicaret contrarium) sed quia opponuntur actui divinae voluntatis aliquid praecipientis aut prohibentis, ergo poenitentia detestando peccatum non vult reparare jus divinum quod habet per modum ipsum regulae morum a peccatore laesum et violatum. Ergo tale jus est nullum et fictitium.

27 Novembris Bal: defensi 1658 hanc et alia 3 clausa

Dissert. i. Sect. 5.

Quorundā sentii circa oblum̄ finale Pœnitiæ requirunt

Quid ad obtm̄ finale Pœnitiæ [illegible]

Deo [illegible] dicit̄ earē [illegible] honestas q̄ relucet in conservanda æqualitate juris divini q̄ p̄ pctm̄ lædi et violati. Et contra [illegible] [illegible] et [illegible]. [illegible] debet esse [illegible] dari, [illegible] aliqd obtm̄ q̄ nos [illegible] et moveat ad satisfaciendum Deo [illegible] injuria [illegible] q̄ p̄ pctm̄ illata [illegible] [illegible] in [illegible] ex aliis dicit q̄ [illegible] pctm̄ [illegible] [illegible] dicitur injuria contra justitiam, tum q̄ [illegible] [illegible] sit jus [illegible] a nobis contemnatur et [illegible] dat, q̄ sit cū ejus leges transgredimur, tum q̄ [illegible] [illegible] in eo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] debitū q̄ sit q̄ pctm̄ omittendo aut [illegible] [illegible] [illegible] omittendo [illegible] debebat, q̄ [illegible] pctm̄ committendo [illegible] [illegible] dari [illegible] [illegible] [illegible] gratis [illegible] et [illegible] ea appellat [illegible], [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] justitiæ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] tam [illegible] gram̄ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] notū [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]. Contra [illegible] [illegible] dari de facto [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] injuriam Dei Card. [illegible] multi [illegible] [illegible] docti [illegible] Lugo Hurtadus et alii negant plures [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Deum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] exigere [illegible] defacto titulo [illegible] [illegible] [illegible] carentiam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] constituere motivum seu obtm̄ finale [illegible].

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] docent [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] debitum [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] et velle Deo satisfacere [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] obtm̄ finale [illegible] [illegible] carentiam injuriæ divinæ [illegible] [illegible] [illegible] justitiæ commutativæ. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] satisfactio et [illegible] debiti [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ex [illegible] justitiæ, [illegible] aliud [illegible] [illegible] et velle Deo satisfacere [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] medium ad obtinendum [illegible] [illegible] [illegible] ad obtinendam gratiam et reconciliationem cum Deo satisfacere [illegible] eo modo quo vulgo dicimus velle [illegible] et velle

et velle sumere medicina sit synonima quia sicut amor sanitatis est sicut formaliter aut virtualiter amor medicinae, tanquam medicinae unice necessarii.

SECTIO SEXTA

An bonum compensationis sit Obiectum Formale Poenitentiae.

Per bonum compensationis intelligit honestas quae reluceret in eo quod quis ad abolendam offensam alteri illatam velit ei exhibere aliquod obsequium, quo tale offensa aliquo modo compensetur, quae honestas per culpam dicitur ab honestate justitiae, vel in satisfactione per injuriam, nam in posterum alter mihi injuriam sibi a me illatam condonavit, adeoque cessavit jam distinctus justitiae per nihilominus honeste dicere: quaevis tu mihi eam injuriam condonaveris, volo tamen illam quantum per ex parte mea compensare, quia id aequum est, hoc supposito circa bonum compensationis tria possunt in praesenti controversia, primum an illud bonum compensationis sit obiectum formale poenitentiae. Secundum utrum ex motivo compensationis possit quis dolere de peccato praeterito, et detestari illud ex futurum. Tertium utrum amare bonum compensationis, et amare carentiam peccati ~~formaliter~~ dicendum moraliter.

Dico 1. Bonum compensationis non est obiectum formale poenitentiae. Probatur: quia licet deus aut saltem dari possit virtutem amans bonum compensationis gratis tamen ea appellatur virtus poenitentiae, quia huic assignari potest aliud motivum honestum speciale magis notum et commune inter homines, tum quia amor boni compensationis est potius actus imperatus quam imperans virtutis poenitentiae, adeoque spectans solum ad obiectum materiale illius. Fateor nihilominus me potius assignaturum pro obiecto formali poenitentiae bonum compensationis quam bonum satisfactionis ex justitia, quia magis obvium et commune est poenitentibus velle Deo aliquo modo compensare l. offensam quam velle ipsi pro eadem satisfacere ex justitia, quia [illegible] injuriae quae est in peccato pauci admodum nec nisi dolti apprehendunt

D. Nrã Jobto frali virtutis 330. Poenitiae.

Disp: 1. Sect: 6.

An bonum Compensais sit obtum Pcale Poenitiae?

Dico 2. Pt qs ex motivo compensaõis dolere de pcto pterito et detestari illud in futurum, 2. ôtra supponere et multos recentiores. Pbz 1. solucõe argtor, qs proponemus in obtionibus. Pbz 2. a pari qa pm ex motivo compensandi sanitatis n solum dolere de morbo pterito, et velle illum efficaciter p medicinas abolere, ver m. detestari illud in futurum, msi possessas recuperandae sanitatis, ergo supponat morbum pteritum, go potero Sbr, ex motivo compensaõis dolere de pcto pterito, et detestari illud in futurum msi bonum compensaõis esset supponat pctm pteritum. Pbz 3. qa amare bonitatem compensaõis e amare aliquale dignitatem inter offendentem et laesum, atq illud motivum aequalitatis ut pt in virtute justitiae n solum extendit se ad tollendam inaequalitatem postquam facta e, ver m. ad dolendum de illa qa facta sit, et ad detestandum ipsam in futurum, go. Ver.

Obj. 1. Si pnia ex motivo compensaõis doleret de pcto pterito, doleret se existere, atq hoc videtur lepidum et absurdum. Sequela antis Pbz. bonum compensaõis n pt existere nisi pctm fuerit ptitum, go si pnia doleret ex motivo compensaõis extitisse pctm pteritum, doleret se existere seorsum. Hoc argtm aq urget sive motivo pnia ponatur bonum compensaõis, sive carea injuriae sive aliud, semp n. dolor de pcto pterito supponit pctm pteritum. Re ad argtm admittendo sequela antis, nihil n impedit quo minus aliqs actus dicat reflexe: doleo qd existam imo id in oi actu doloris de pcto pterito ex quocumque tandem motivo procedat nerio e admittendum. Rdo pro a priori cur hoc n sit absurdum e, qa tametsi nulla res possit optare carea sive n existea sui appetitu innato, pt n elicito si sit ea carea proponatur vlti ut majus bonum pro existentia, sicuti contingit in casu pcti, ubi carea doloris pro carea annexa pcti pteriti proponitur vlti ut majus bonum pro bono compensaõis, hnte annexa pteritione pcti.

Obj. 2. Implicat

An bonum compensans sit obstaculum sicut Poenitentia?

Ob. 2. Implicat sic ita id efficaciter velle sicut Poenitentia
qui implicat detestari quem peccatum aut futurum amorem
compensando. Sed qui detestando quem amorem
compensando nollet bonum compensans qui nollet id totum
compensando efficaciter supponit, ergo id quod est, nollet bonum
compensans efficaciter supponit, ergo id quod est bonum compensans qui
nollet et vellet bonum compensandi. Confirm. Ita quantitatem
qui efficaciter supponit bonum compensandum qui id odit aut
debere qui sicut collatio, quam ut ab amare bonum compensandum
non poterit ob illa quam aut debere de illo, qui efficaciter supponit
illum. Confirm. Nulla ratio amare id efficaciter de
fetari quidem unice verum qui debere de illo quam efficaciter
et medium unice verum ad obtinendum bonum compensandum, ergo ab
amare bonum compensandum qui debere de illo detestando aut detestari
illud ex futuro.

Ad primum ut nihil confundatur id ipsum ad ordinem rationis
quantum ad ordinem alterius mali quia in ordine ad primum
quantum et illud quantum ad ordinem mali quia in ordine ad primum
illud efficaciter supponunt. Ad alia dicitur ut id
id efficaciter velle et nolle absolute in eodem sub ratione
eadem in genere et ratione detestando ~~de~~ quia ex motivo compensandi
non vult eum compensandum absolute, sed sub ratione, quia potest
ut non pertinet quia qui id videt ex compensatione velit illum
ipso bonum compensandum in quo nulla proprie et implicatur ipse
sed ordinate et hoc quia in ipso non est aliquid ipse
non est praetendendum et genere objectum quod in illa proprie
quod intendebat conferens beneficium, quia quaesivit ipso
neutrum benevolum aut mutuum, et tamen nulla mala
ipse tegerit in eum denegatis aut consistere in odio
non odium amantis bonum compensandum, ita quod ipse
ab alio honestate antecedente ferente de ea quae illi quod
facienda et debitum, sed tamen in intendit in odio ad
offensa, quia id ex quo offendentis inde non amor quia
quod odio et detestari.

Ad secundum ratione majoris in qui detestari medium non
illud ex se multiplicat sunt quia ipsa supponit
non posse consistere ab odore et amare illi, ergo
ergo.

A [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Poenitiae

An bonum compensatis sit obiectum finale Poenitentiae

Obj. 3. Bonum compensativum [illegible] [illegible] [illegible] amari [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] amari, [illegible] amant [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] constituit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] conviciis [illegible] [illegible] q amat bonum compensativum amare [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] inefficaciter et [illegible] [illegible] [illegible] eo modo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ullo modo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] malum inefficaciter, et [illegible] amando [illegible] [illegible] [illegible] amore [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] amant [illegible] [illegible] [illegible] amari [illegible] amant [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] amore [illegible] [illegible] [illegible] Deo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et conversio [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] a priori [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] bona [illegible] mala amans [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] q amat [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dolet de morbo amici, et vult ei dare [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] morbo, et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] amare [illegible] [illegible] [illegible] bona sine morbo, neque [illegible] [illegible] sine [illegible]

Urgebis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] bonum compensativum [illegible] [illegible] amari [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Major [illegible] [illegible] axiomate: bonum ex integra causa malum ex quolibet defectu [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] bonum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] constituentes bonum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] malum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Disp: 1. Sect: 6

An bonum compensatio sit obtus fratre Poenitiae?

Sic ut hoc dicat sanus, dicit omnia illius membra esse sana, ut vo dicat infirmus, sufficit si l. unicum membrum infirmet, quod iti de in actibus bonis et malis e manifestum.

Obj. 4. Bonum compensationis neque pugnat neque habet connexione cum carentia peccati praeteriti et futuri, quia vi illius non tam dolere de peccato praeterito, aut detestari illud in futurum. Ad Obj. Ablata praeteritione aut futuritione peccati, non habet locum bonum compensationis (quomodo enim esset compensatio, ubi nullum praecessit aut futurum est peccatum) ergo. Re negando ant. tam argumenti quam probationis. Ratio est quia bonum compensationis prout immediate ordinatur non differt moraliter a carentia peccati, unde eadem moraliter est honestas, non velle existere peccatum, ac velle illud compensare. Pro quo

Dico 3. Bonum compensationis non differt moraliter a carentia peccati. Probatur quia bonum compensationis consistit in hoc quod ponatur quaedam aequalitas inter offendentem et offensum (hoc n. formaliter sunt verbum compensatio) atque haec aequalitas moraliter, et in ordine ad prudentem aestimationem est ejusdem rationis sive fiat per duas actiones contrarias positivas, una mala quae ponit peccatum, et altera bonum per quam ponit aliquod bonum, malitia peccati antecedentis aequivalens sive per duas actiones privativas, h.e. nec peccando, nec aliquod bonum peccato aequivalens refundendo. Confirmatur: Moraliter eadem est aequalitas bilancis, sive posito pondere in una lance ponatur aequale pondus in altera lance, sive utraque lanx relinquatur sine omni pondere, quam eadem erit moraliter aequalitas, inter offendentem et offensum, sive posito peccato, quod cum aliquid inaequalitatem ponat aliquid aequalitatem placens offensus, ac displicuit peccatum, sive impediat ne ullum ponat peccatum, ratione cujus debuit poni aliquid aequale bonum ac malum fuit peccatum. Confirmatur: Quia morbus non est aliquid in se bonum, s. malum in ejus curatione non potest esse talis bonitas, quae ablatio morbi

Ad Nau e obto Fcali urtis Poenitiae. 334.

q' morali e eade, sive peccare et morbu ipse curando, sive eu impediendo, atq pctm n' e' aliqd bonu, s. malu, qo in ejus compensade n' plee alia bonitas, qua ablao illis q' morali eade e' sive fiat pctm ja comissu, qsi destruendo sive illud impediendo. Dixi semq; morali ja physice quidubro differunt hi actus: volo compensare pctm commissu et nolo peccare pnts orori ad habitibus divisis, in prudenti tn hnu aestimaoe ide bonu afferunt psona, cujus intuitu eliciunt, qa dq bonu e' n' offendi ac posteaqm offensa fuisti te iter placari.

SECTIO SEPTIMA.

Quid sit objectum Formale Pnia

Ad illiqdm melius oftm Fcale Pnia, suppone q' aliud ee injuria, aliud offensa, nam injuria tendit contra jus stricte sumptu offensa vo pt contingere sine ulla juris alieni violaoe. Sic q sine justa caa n' pult amico comodare libru quod ipse instanter petit, nulla illi injuria irrogat, s. tn offendit qa dat fundm raonabile ut a se avertat, et sibi in illo displicat. Item q libru furto sublatu Petro restituit, n' manet ipsi amplius injuria, pt tn Petro manere illi raonabilr offensa, dopec ipsu placet, et novo aliquo obsequio deliniat.

Suppono 2. Quod sicuti dat vtq justitia, q' inclinat ad n' inferenda sive Deo sive hni injuria, et postqm illata e' qntu fieri pt compensanda et reparanda, ita m. pro dari aliqua vtute q' inclinet ad n' plenda Deo l. hni sufficiente et raonabile caa indignaois et aversionis q' ab eo vocamus offensa, et postqm data e' p debita satisfactione juxta offensa qntitate abolendam. Neq n. minus honestu e' n' dare alri raonabile caa aversionis et indignaois qua servare integru jus illius. His suppositis

Dico oftm Fcale Pnia e' bonum pacis cu Deo, qui consistit in carea offensa illius h. e. honestas q' relucet in eo ut qs n' hat Deu

Disp: 1. Sect: 7.
Quid sit obtum Frate Pœnitentiæ.

D. Mat. et obtum Frati ut tes Pœnitiæ 335.

Deum a se rationabiliter aversum, et sibi offensum, sive ut loquuntur alij n'velle dare Deo rationabile fundamentum indignationis et sibi in hoc displicendi. Ita Lugo hic disp. sec. a num. 49. quem sequuntur multi recentiores. Pot. Tamen D. Thomas hic ar. 3 in corpore ubi probat Pnia esse speciale virtutem quia tendit ad destruendum Pctum in quantum est Dei offensa quia non pertinet ad ratione alterius virtutis, non dicit odio hoc Pctm in quantum est injuria Dei, quia hoc pertinet ad virtutem justitiæ, neque in quantum est irreverentia Dei, nam hoc spectat ad virtutem religionis, sed in quantum est offensa Dei, quod non dicimus esse motivum formale Pnia. Clarius id ipsum expressit Sc. Doctor in 4to dist. 14. qu. 1. art. 1. quæstiuncula 3 ad ultimum, ubi id ipsum probat his verbis: Sicuti enim est alicujus virtutis ut hoc placet eum quem peccando offendit, ita enim est alicujus virtutis ut hoc Deum placet quem peccando offendit. Probatur 2. ratione, quia Conc. Tres et Thli Pnia illiquunt illam virtutem, qua concernit nobis Deum placare et reconciliare, quod ipsum insinuat Eccla citorat. Deus quod culpa offenderit Pnia placari ei quoad eum sensu motivum formale Pnia est, nolle hoc Deum rationabiliter offensum et aversum. Hinc porro.

Infero Pnia non esse virtutem Thlicam sed moralem. Ratio est quia nil increatum attingit directe et per se, sed tantum indirecte, sicuti Deum attingunt religio, obedientia, justitia, et sles virtutes, quæ tantum sunt Thlicæ, sed solum morales, quia non attingunt suum obtum ex complacentia in bonitate divina sive quatenus Deo bonum est, sed ex complacentia in honestate creata, quatenus ut colere Deum, ipsi obedire, et ab ejus injuria abstinere est quod in se amabile, et rationi conforme. Erravit ergo Sc. Vasq. cum docuit odium Pctis, ut est offensa Dei non posse esse actum alterius virtutis quam charitatis, licet non amare carentiam offensæ vel injuriæ Dei, ut hæc est bona Deo sive ex complacentia in bonitate divina, spectet ad

charitate et [illegible] amare [illegible] quae est bona [illegible] et
conformis rectae rationi [illegible] valde [illegible]
[illegible] velle offensam et iniuriam compensare et
illa satisfacere [illegible] compensationi [illegible]
compensatio, [illegible] illa est [illegible].

SECTIO OCTAVA

Obiectiones Solvuntur.

Obj. 1. [illegible] Deus [illegible] obiecto formali [illegible]
[illegible] est [illegible] [illegible]. [illegible] charitas est
[illegible] actibus [illegible] amat Deo bono [illegible]
[illegible] Deus [illegible] suo fine, [illegible] eandem [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Deum indirecte attingat, [illegible]
[illegible] amando eam offensam, [illegible] bona [illegible]
[illegible] charitas, [illegible] amat Deo bono [illegible]
in ipsa honestate [illegible] talis [illegible]. [illegible]
[illegible] Lugonis et recent. [illegible]
[illegible] poenitentes [illegible]
[illegible] amat [illegible] offensam Dei [illegible]
[illegible] virtutes morales, [illegible]
[illegible] virtute [illegible]
[illegible] benevolen[tiae] [illegible] S. [illegible]

Obj. 2. [illegible] Deum ut [illegible]
[illegible] beatificum [illegible]
[illegible] nulla [illegible] offensa [illegible]
[illegible]
[illegible] ut [illegible] finale et [illegible] Deum
[illegible] beatificum et [illegible] Deum
[illegible] honestati, [illegible]
offensa Dei.

Urgetur [illegible]

Disp: 1. Sect: 8.
Objectiones solvuntur.

14

Q. Nra et obto urbatis Poenitiae. 337.

Urgebis Spes n' aliter respicit Deum, quam
hndo p obto imediato visioe beatifica, cujus obtm
et trns extrinsecus e Deus, atq m. pnia respicit compen-
saoe p offensa Dei, q' n' minus trnatur ad Deum quam
visio beatifica, jo. l. neutra, l. utraq' erit vtus Phlica.
Ne negdo majore: neq n. Spes respicit Deum tm mediate
et p ut e trns visionis, s. trnatur imediate ad ipsum Deum
qa amat illum tamqm bonum p visioe beatifica, a se
possidendum, unde sicuti q amat sibi calorem vel aut
grad dtle, qua formaliter acquirit p unioe n' censet amare
intrinsece et imediate sola unioe caloris aut grad
ipsum vs calore aut grad, tm extrinsece et ultrinsecus
s. utrumq' dq imediate attingit o fidelis sibi ex calore
et unione ipsius unum obtm formale totale amoris ita
ide dicendum in Spti de Spe. Sicuti n. grad aut
calor possidet phyce p unioe ita Deus possidet in
tentionaliter a beato p visioe beatifica. Nihil porro
dor' repit in pnia, q' pcise fert in donestate creatu
relucente in carea offensa Dei n' curando ac Deus
mihi sit bonus an n' imo nisi jd aliunde obstaret.
Poet qs illa carea amare mti odisset Deum tamqm
sibi malum et inimicum.

Obj: 3. Pnia sit p obto formali aliqd increa-
atum, jo e vtus Phlica. Sequela e bona. Ans Pbz.
pnia sit p obto formali pace cu Deo, atq hac pax
comissum pctm constituitur formaliter p divina odonaoe q
e aliqd increatum, jo. Pbz hac minor p. pax e
carea tituli ad justum et raonabile odium Dei circa nos
atq ejusmodi carea consistit formaliter in eo, l. qd hoc n' pec-
caverit, l. si peccavit qd ei Deus condonaverit hoc pax
constituitur formaliter p odonaoe Dei. Pbz eadem minor

D. Nat. et obto
frali Vrtis
Poenitia 338

Disp: 1. Sect: 8.
Objectiones solvuntur

2. Pax cum Deo e carea offensa, n. sm. pctis, ver. m.
pctis, h. e. carea pcti n. sm. actualis, ver. m. habitus
atq carea offensa pctis sive pcti habitus consistit formaliter
in condonatione, ergo pax cum Deo dicit formaliter ordinatione
Dei.

Respondent huic argto 1. aliq recent. Ideo
pnia n. ee virtute Theologica, qa n. respicit aliqd increatum
determinate, s. tm indeterminate et disjunctive: nam bonum pacis
cum Deo pt hri l. p. pura carea pcti, l. p. ordinatione Dei.
Ver. n. placet hac rnsio, qa male supponit pnia n. hre determinate
p. obto formali aliqd increatum, eo qd bonum pacis pcti hri
l. p. pura carea pcti l. p. ordinatione Dei, pnia n. p. obto formali
determinate dt toti id qa dicit formaliter pax cum Deo, atq hac pcti
dicit abolitione pcti preteriti includit divina ordinatione pcti preteriti.
Nec refert qd sit p. obto formali hat aliqd creatum, nam pax est virtus
Theologica, et tm preter Deum dt p. obto formali aliqd creatum nempe
visione beatifica.

Respondet 2. Card. de Lugo ideo pnia esto respiciat
divina ordinatione n. ee virtute Theologica, qa n. respicit illa formaliter
qua e aliqd infinitum et increatum, s. quod impedit in Deo jus
et titulum ad nos odio habendos, unde si illoe fieri posset p. con-
donatione Deo extrinseca et creata, pnia id n. curaret. Subtiliter
solvo, n. placet tm s. qa pnia q. defacto dat respicit formaliter
et p. se ea ordinatione, qua defacto tollit in Deo jus ad
odium, atq hac e aliqd increatum, qo respicit formaliter aliqd
increatum. 2. qa pari ratione dicere s. pe cujus obtentu formale
e Deus ut possidendus p. visione beatifica n. curare delecta-
bilitate, q. provenit a Deo viso ut e bonum increatum, s. fore
contentum cum ejusmodi delectabilitate mti Deus eet aliqd
creatum adeoq n. ee virtute Theologica.

Respondent 3. qda recentiores, pnia ideo h. hre
p. obto formali divina ordinatione, qa n. intendit pace cum Deo
formale consistente in illa ordinatione, s. fundamentaliter consistente

D. Mäc. Ob. 10. Fundamentum Penitiae.

consistente in eo ut gratia id est Deo ex gratia respiciat
ut rebus gratia donetur. Sed nec hic solus Ob. Pa-
pistarum nuper glossat. Quia fundatur antiquitas
aliud quod aptitudo quod hic nos vocamus aptitudo
peculiaris ad obtinenda recuperatione ex Deo sua gratia
consenta illa aptitudine, vult inquit hic Deus gra-
tuito et recuperationem. 2. Quia segregat gratia hic fundatur
ab Deo obtentu tali, nec illa quod mediantibus
et illuminans Deus ad condonandum nobis gratia.

Respondeo igitur hoc esse gloriatur aliter solum Deo
Ad ergo nego ant. ad 2. gratia Dei ex mera ad
Deum quantum Deus est intendit gratia et hoc Deus
gratia ipsa aptitudo ex Deo, quia ante gratia est gratia
[illegible] gratia ab Deo, quia ante gratia est gratia
intuitus illa tamen gratia intendit quod ex ordine ad obtinendum
fuale, i. quod aliud, i.e. in ordine ad obtinendum illa aptitudo
fuit, adeoque tangit obtentum gratiae. Ex quo m. quod illa
ratio quod intendit gratia quod ante illa ex ipsa
Deo ex gratia illa ante gratia, sine ullo antecedente obtentu
sine ad quod ex illa gratia Dei mirum. Ex hoc quod cum
quod ad odio est ex ante gratia quod habet
cum ad offensa illa realis consistere tali in abundantia
condonandi, nihil morali et ratione mera, ut hic in illa mera
consistere ex signo edicta dominus. Ex quod ex Deo
recta ergo consistit tali in electione aut mera ac
illa morali in illa dignitate consistere ad obtentum ac ad
electione i. mera ad signum. Illa gratia [illegible] respicit
ut nunc se habet quod obtentum tali, aliquid modo obtentum
mali [illegible]. Quia nihil ratio respicere, ubi se ad
ab Deo obtentum tali cum offensa. Ergo illa cum
offensa ~~non~~ generat ex illa gratia gratia ex illa mera
ex obtentum cum offensa [illegible] ratio sufficiat. Ex
ad ergo nego ergo, i.e. medium ad Deum quod cum
illa offensa est gratia ac in illa ipsa i. sufficiunt m.

D. Nad. Obto Frali ortis Poenitio

340. actus aliari vtutu, sup quos pnia se reflectere nihil
e absurdum.

Vrgebis. 1. Si pnia pt reflectere sup alias vtutes
eas imperando, go postea erunt novae et novae vtutes qr una
reflectat sup altra usq in infinitu qd e absurdu. Rnego
illatae. Ratio disptis e, qa pnia invenit in alijs vtutibus mo-
tivu ratione cuius illas imperat vlt aptitudine abolendi p illas
offensa Deo illata ipsiq placandi, at vero in alijs vtutibus vg
justitia temperata aut castitate n pnt ultra honestate
qua hna ex obto re perori motivu plura et plura in infi-
nitu ratione quor potest semp de novo et novo reflexi impari
s. sumu pt in ijs reperiri motivu charitatis, qa sit gratia
Deo, motivu religionis qa cedunt in cultu Dei, motivu obedien-
tia qa sit a Deo imperata ac denique motivu vtutis alicuius gratia
tendentis in bonu morale ut sic, qa sit honesta et rationi conf.
ideoq ab his solu aut alijs pluribus vtutibus pnt reflexe
imperari.

*

Vrgebis 2. Si pnia ppiu e imperare actus
aliari vtutu, ex motivo abolendi offensa Dei, go qr sibi
imperaret actu contritionis ex motivo charitatis n pnt dici
agere ppie et formaliter pnia, s. tm materialiter et in ppie. Rn
admittendo sequela. Sicuti neq dici pt ppie et formaliter justus
qr n ex motivo servandi jus integru alicuius, s. ob aliu finem
honestu restituit Petro pallium, exmandu e nihilominus quemlibet
qr sibi imperat exercitiu alicuius vtutis in ordine ad impetran-
da a Deo pctor remissione facere id ex motivo pnia qa
semp saltem vtualiter vult p illu actu placare Deu sibi offensu.

Obj. 3. Ppius et potissimus actus pnia e contritio
atq hac n ht p obto formali carea offensa Dei, ut e in se
turpis et rationi diffoni, s. qui e mala Deo, go ide dicendu de
pnia. Rn dnqdo majore; contritio e ppius actus pnia
elicitus, neq imperatus, ocedo. n e a. opus ut actus imperatus
nitatis eodem motivo, quo actus imperans, ut pt in eo gex mo-
tivo fugiendi infernu imperat sibi actu contritionis.

Obj. 6. Pnia n pt.

Ad Naa Ad obiecto fratiur Poenitia: 341

Obj. 6. Pnia n' pt velle carea offensa nisi volendo sit extinguere in Deo jus ad odio hndi pctore, sed hoc dici n' pt, go. Minor pbr: Jus odio hndi pctore e Deo bonu, go n' pt pnia illud velle auferre, qa malu e et peccaminosu velle Deo auferre aliqd bonu. Rn ad argtm negdo minore; ad ejus pbaoe nego sequla. Rao e qa lt sit malu velle Deo auferre aliqd bonu si hoc n' compensetur alio bono qd Deus magis amat et desiderat n' e tn malu si secus contingat. Instaa dt in oibus solutionibus debiti, q sine dubio bona sunt, et tn extinguunt in creditore jus exigendi debitu sunt a. ideo bona, qa illud jus meliori bono h. e. solutione compensat. P conclusione.

Petes An idem sit habitus pnia q ex motivo pacis cu Deo inclinat ad dolendu et satisfaciendu pctis pteritis, cu eo q ex eode motivo inclinat ad cavendu pcta in futuru. Rn posse qdm ee duos distinctos habitus p ejusmodi actibus defactu tn' pbabilius e eos oriri ab unico. Rao e, qa n' e ulla necta multiplicandi sot habitus. 2. qa in aliis vtutibus n' assignant duo dncti habitus quorum unus inclinat ad resurgendu a vitio vtuti contrario, alter q inclinat ad n' committendu ejusmodi vitiu, sed unicus, go idem dicendum de pnia. 3. qa hoc e conformius modo loqui SS. Pnu et coi dnu sensui, qui n. p pnia intelligunt tu dolore et disciplicea de pctis pteritis, tu m. odiu eorundem in futuru, ex quo pt quo sensu D. Thomas negaverit in Xto habitu pnia, qa sic n' potuit dolere de pctis a se commissis, q e jmaris actus pnia mti potuerit hre odiu pctor in futuru.

In vig. S. Andreae 29 Octobris 1658

DISPVTATIO II
DE OBJECTO MATERIALI POENITENTIAE.